

Riksgälden och finansiell stabilitet

Riksgäldsdirektör

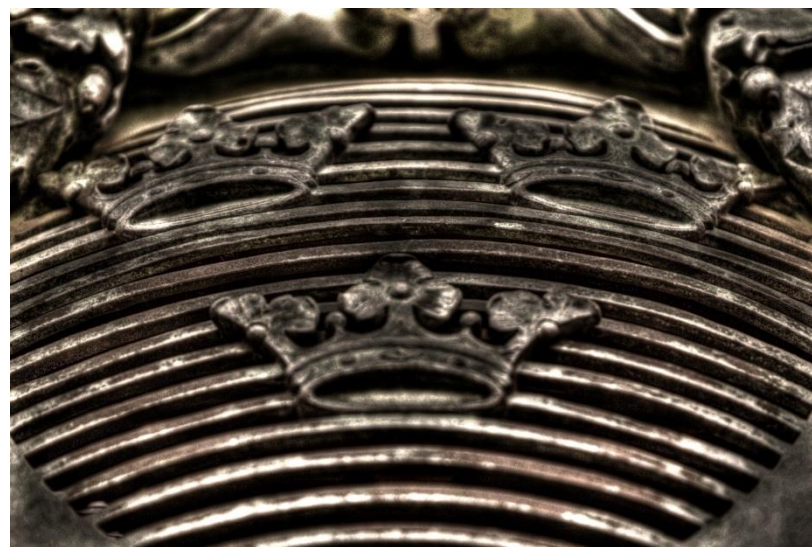
Hans Lindblad

2015-10-23

Riksgäldens roll och uppdrag

Riksgälden spelar en viktig roll i samhällsekonomin och på finansmarknaden. Vår verksamhet bidrar till att medborgarnas skattepengar används så effektivt som möjligt och att det finansiella systemet förblir stabilt.

- Statens internbank
- Statsskuldsförvaltning
- Garantier och lån
- Insättningsgarantin
- Bankstöd

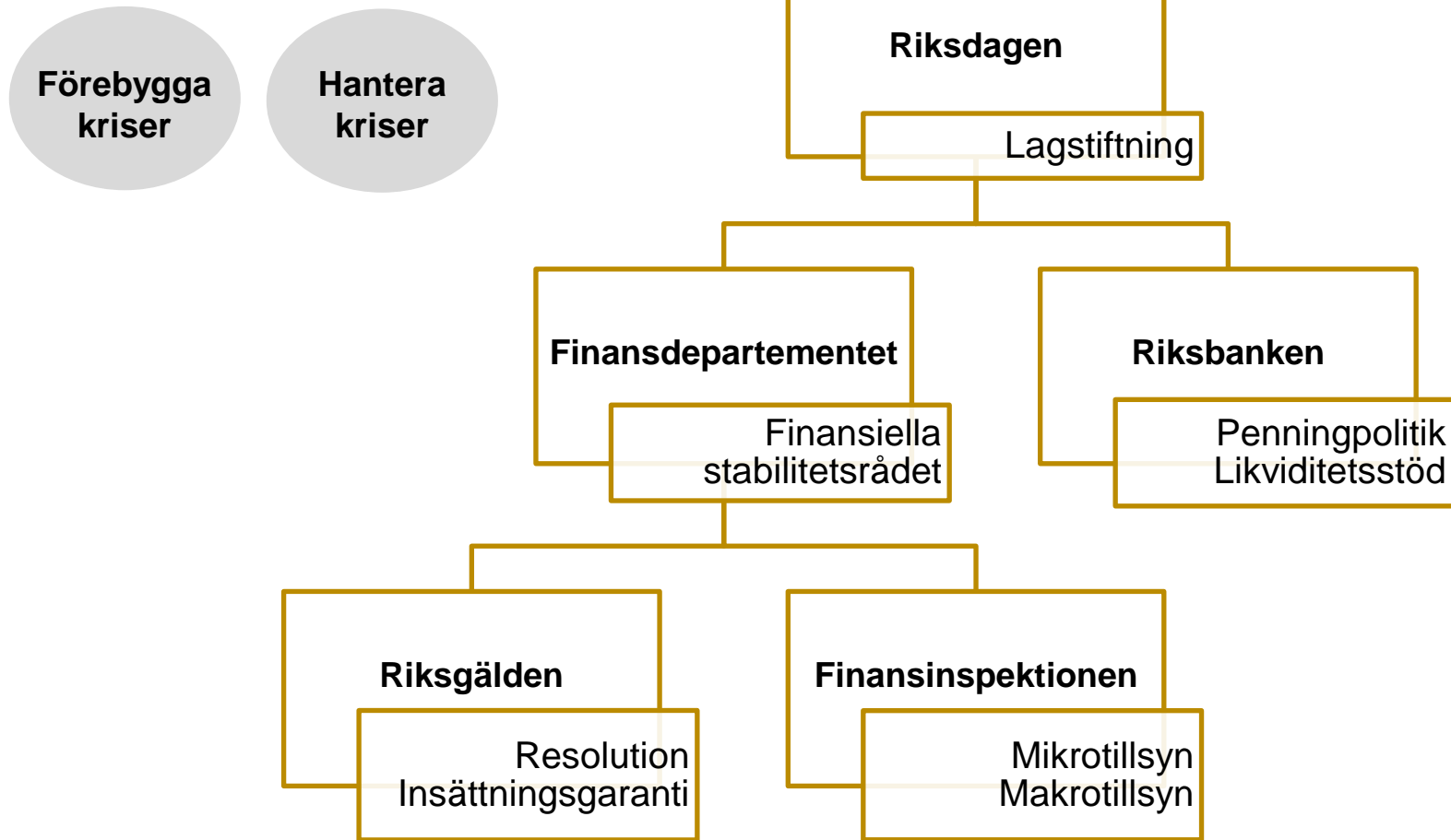
Det finansiella systemet huvuduppgifter

Kanalisera kapital från
sparare till investeringar

Hantera och omfördela
risker

Förmedla betalningar

Ansvarsfördelningen i Sverige

Finanskris är skuld kris!

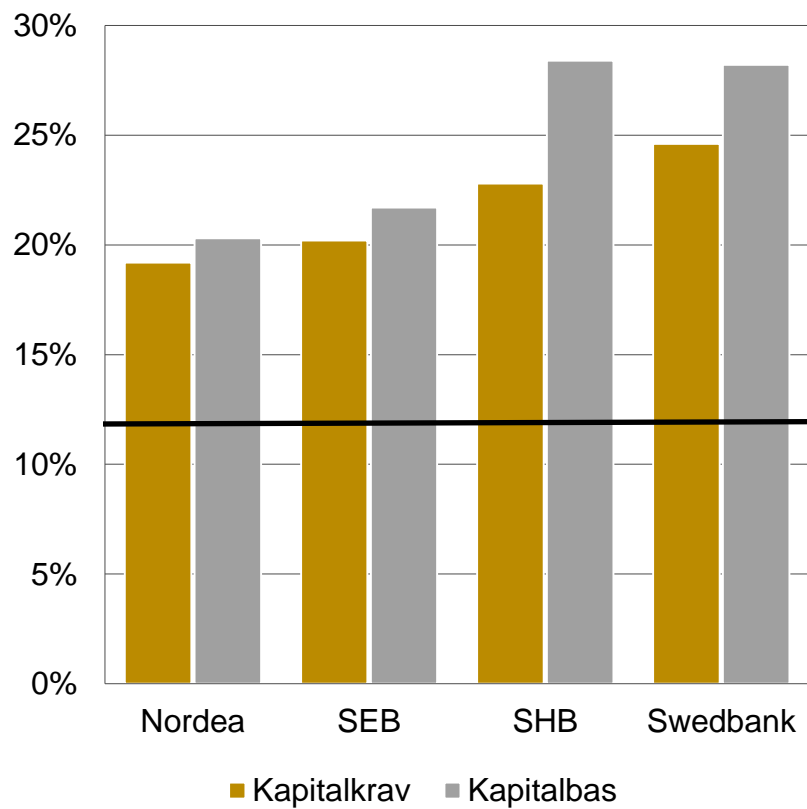
Bästa skyddet mot finanskris är att inte bygga upp för stora skulder

- Statens finanser ska vara starka
- Banker ska vara välkapitaliserade
- Hushållens och företagens skulder ska vara rimliga
- Ett fungerande regelverk

-hur ser det ut?

God motståndskraft hos bankerna

Kapitalkrav och -nivåer (Q2-2015)

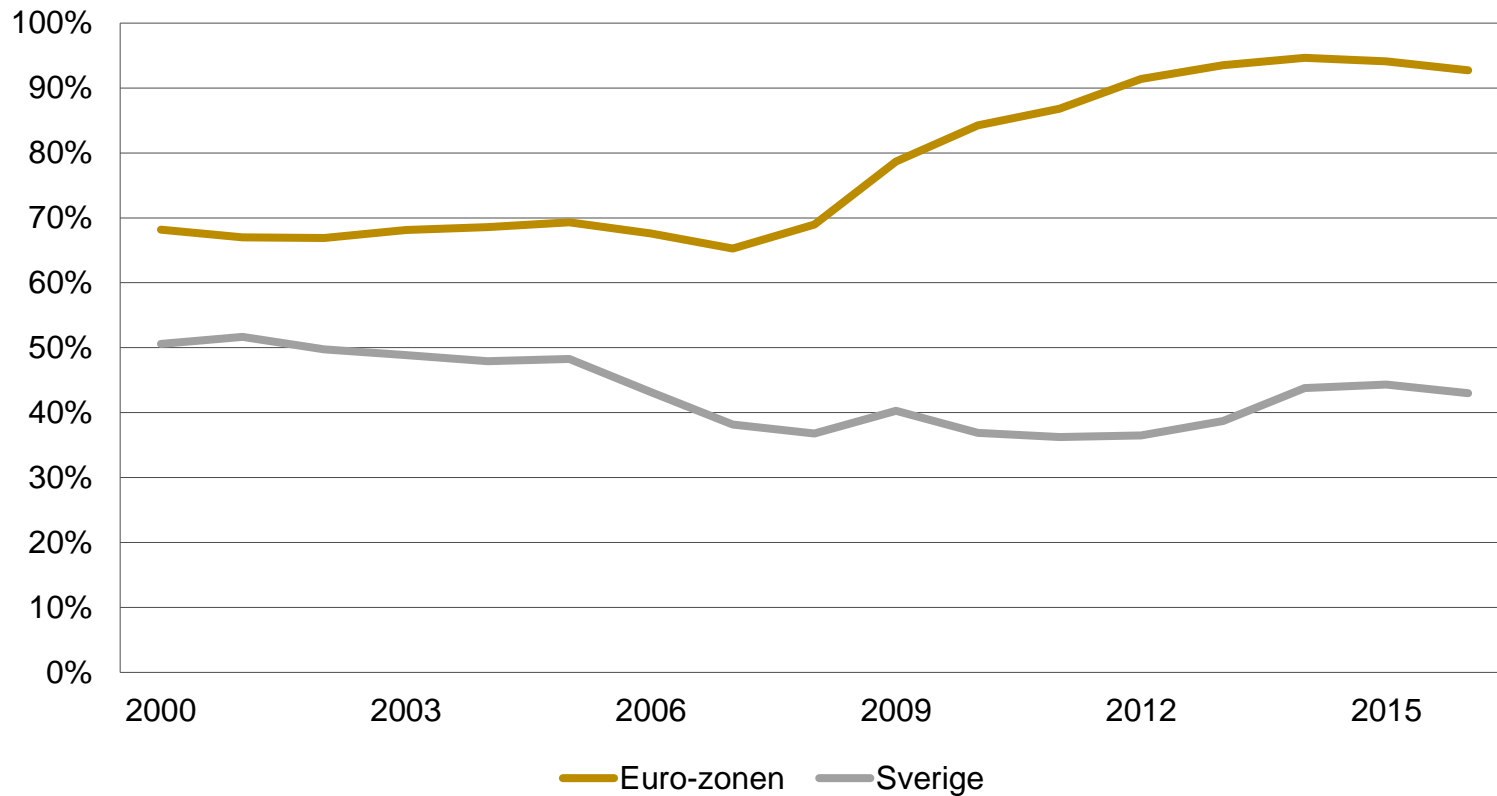

Källa: FI

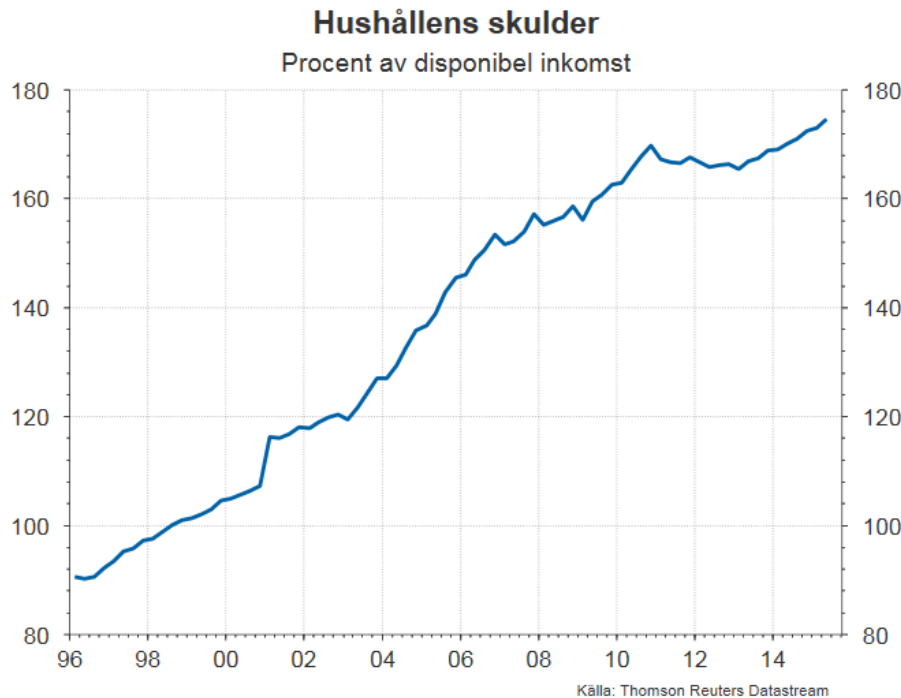
- God motståndskraft
 - Välkapitaliserade
 - Likviditetsbuffertar
- Vilket behövs
 - Stort banksystem
 - Stor andel marknadsfinansiering i utländsk valuta

Statsskuld

Procent av BNP

Hushållens skuldsättning över tid

Vad har drivit på skuldsättningen?

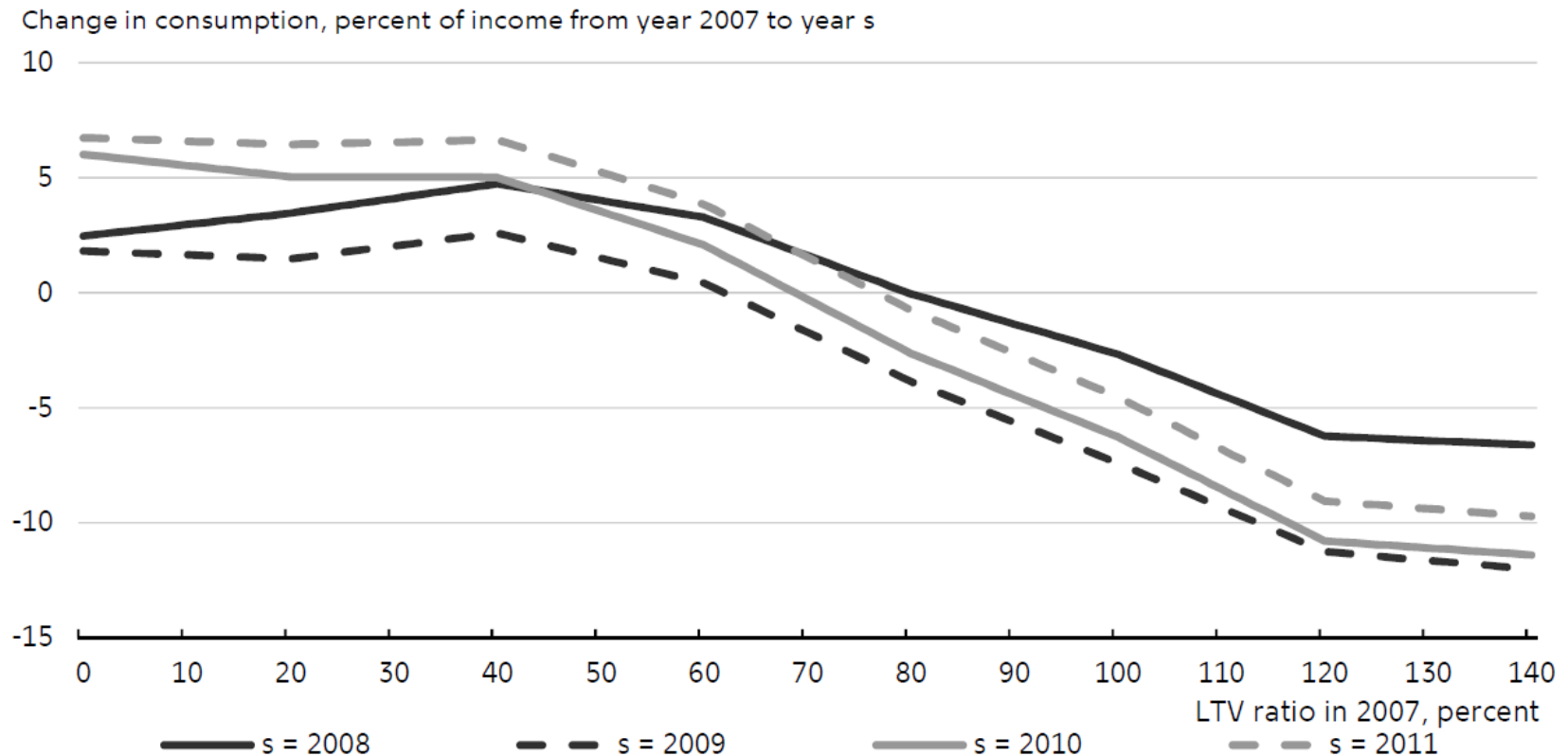
- Lågt bostadsbyggande
- Skattesystemets utformning
- Kreditvillkor för hushåll
- Fallande räntor och stigande inkomster
- Ökat bostadsägande

Hushållens roll och ekonomiska läge

- Privat konsumtion står för ca halva BNP
- Obefintliga kreditförluster pga uteblivna betalningar på bostadslån
- Hushållen anpassar sin övriga konsumtion
- Anpassningens storlek beror på hushållens skulder

Hur kan hög enskild skuldsättning bli ett samhällsproblem?

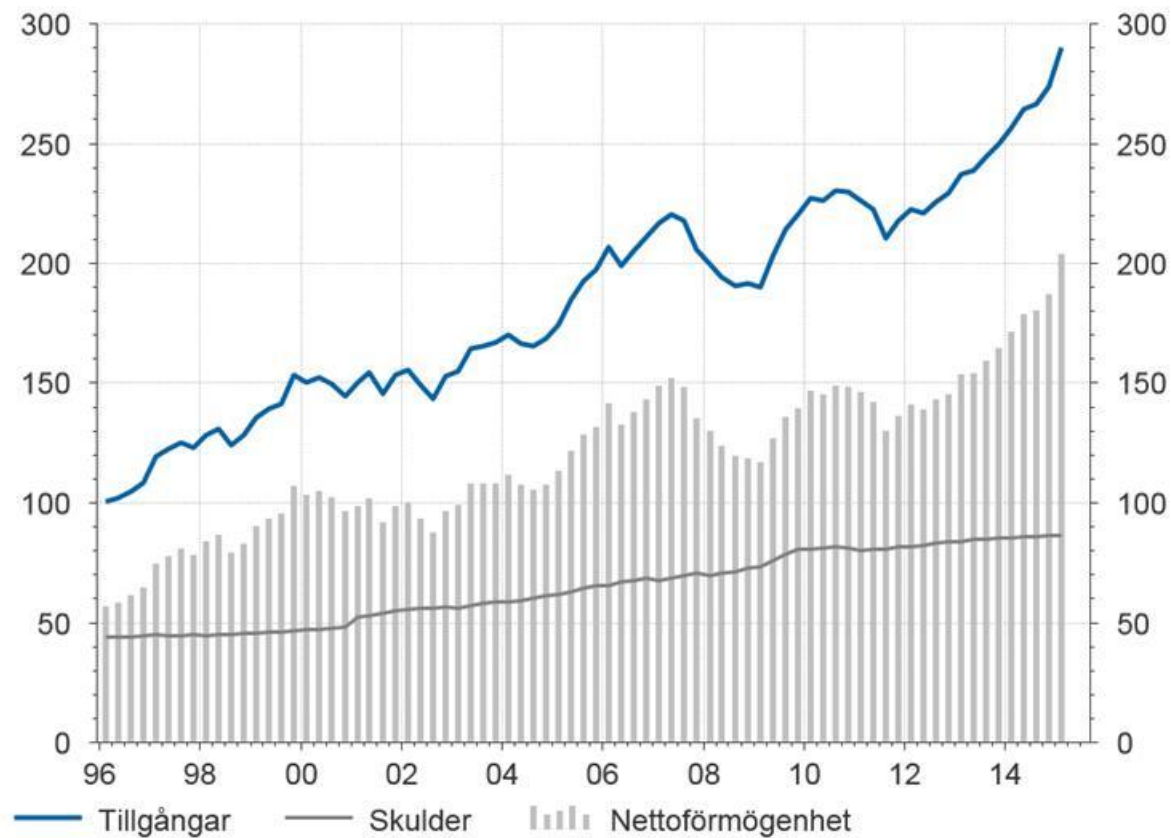
Den danska erfarenheten:

Källa: Andersen mfl. (2014)

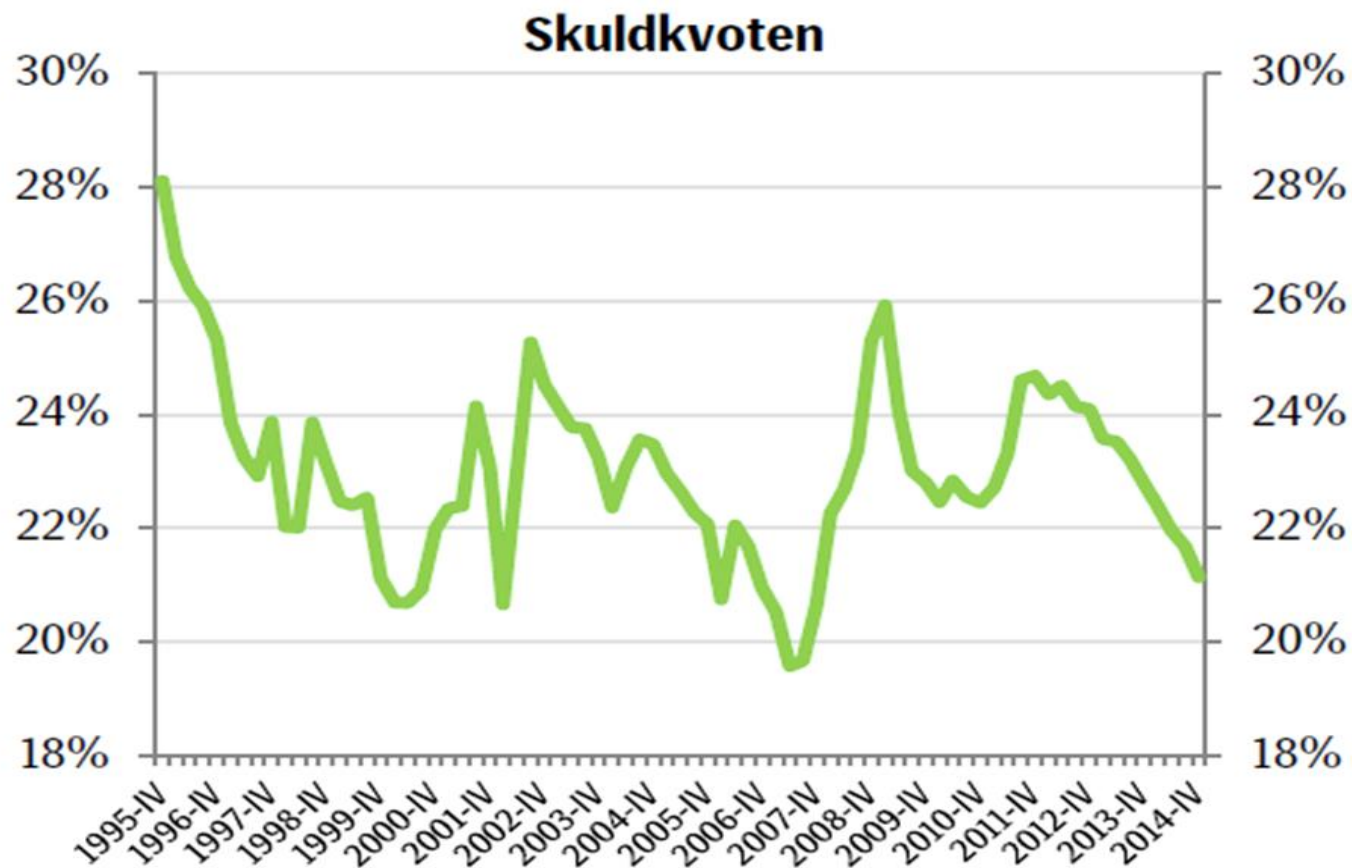
Hushållen allt rikare

Procent av BNP

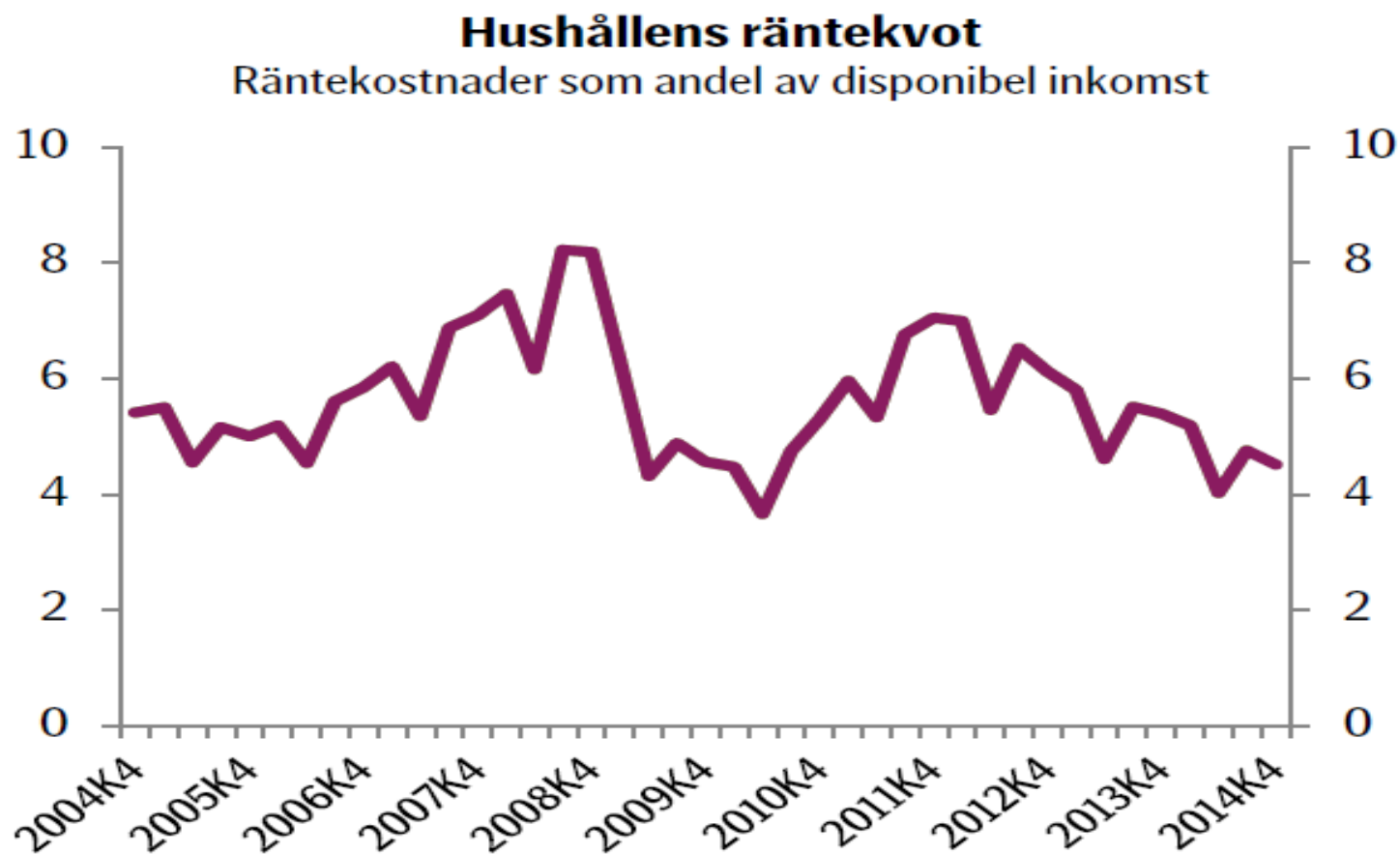

Källa: Thomson Reuters Datastream

Skuld i förhållande till tillgångar

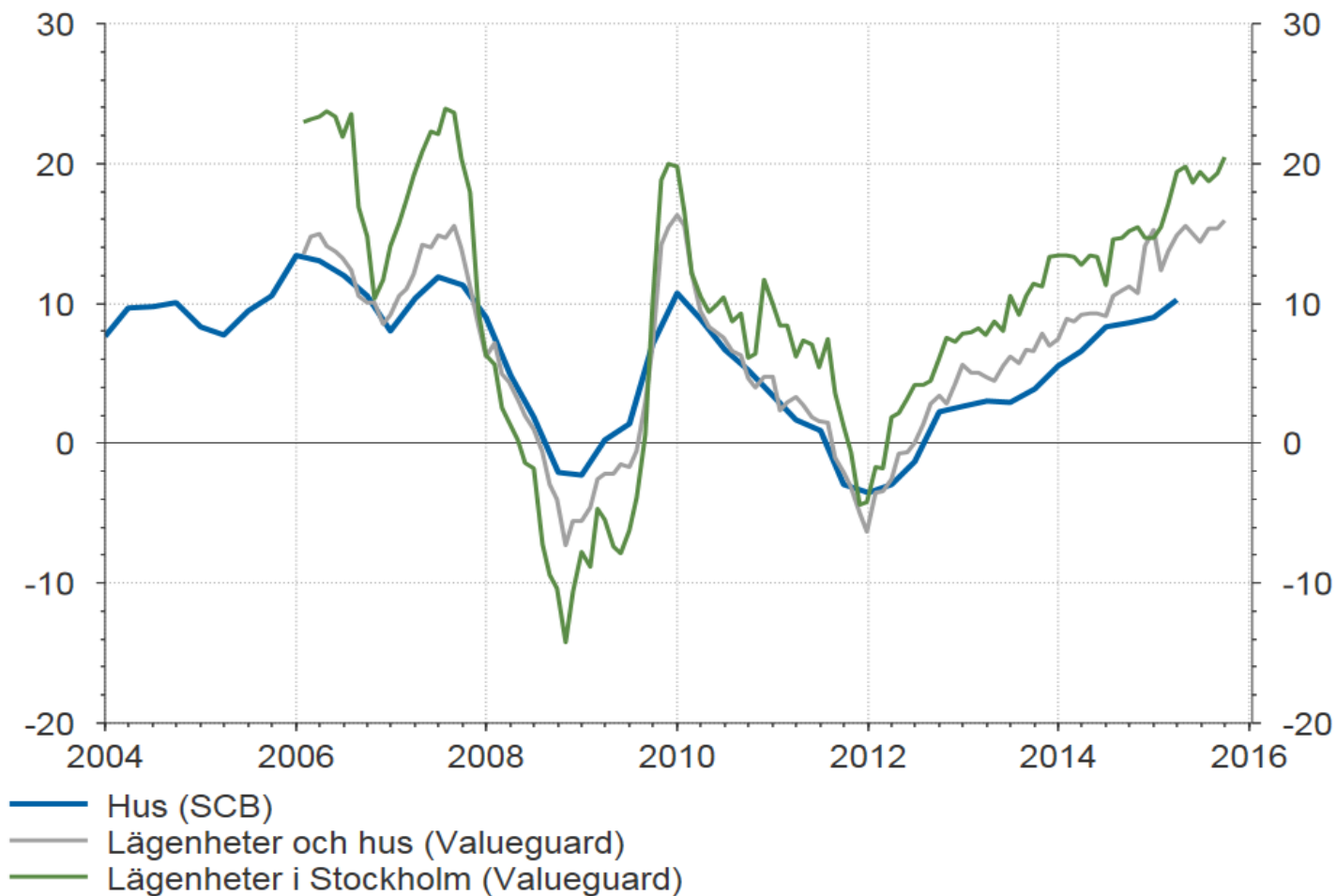

Hushållens räntekostnader

Bostadspriserna stiger snabbt

Bostadspriser, årlig procentuell ökning

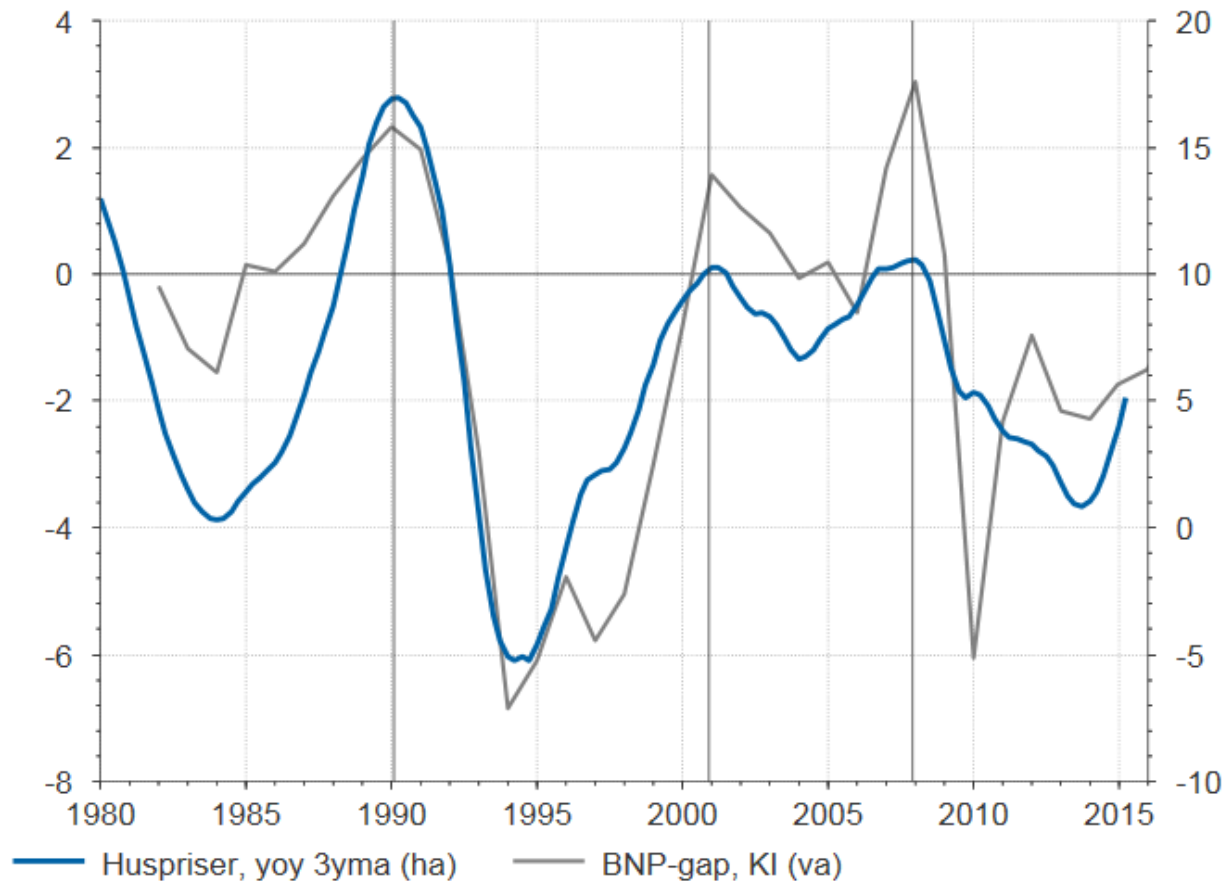

Källa: Thomson Reuters Datastream

Varför är huspriser viktiga?

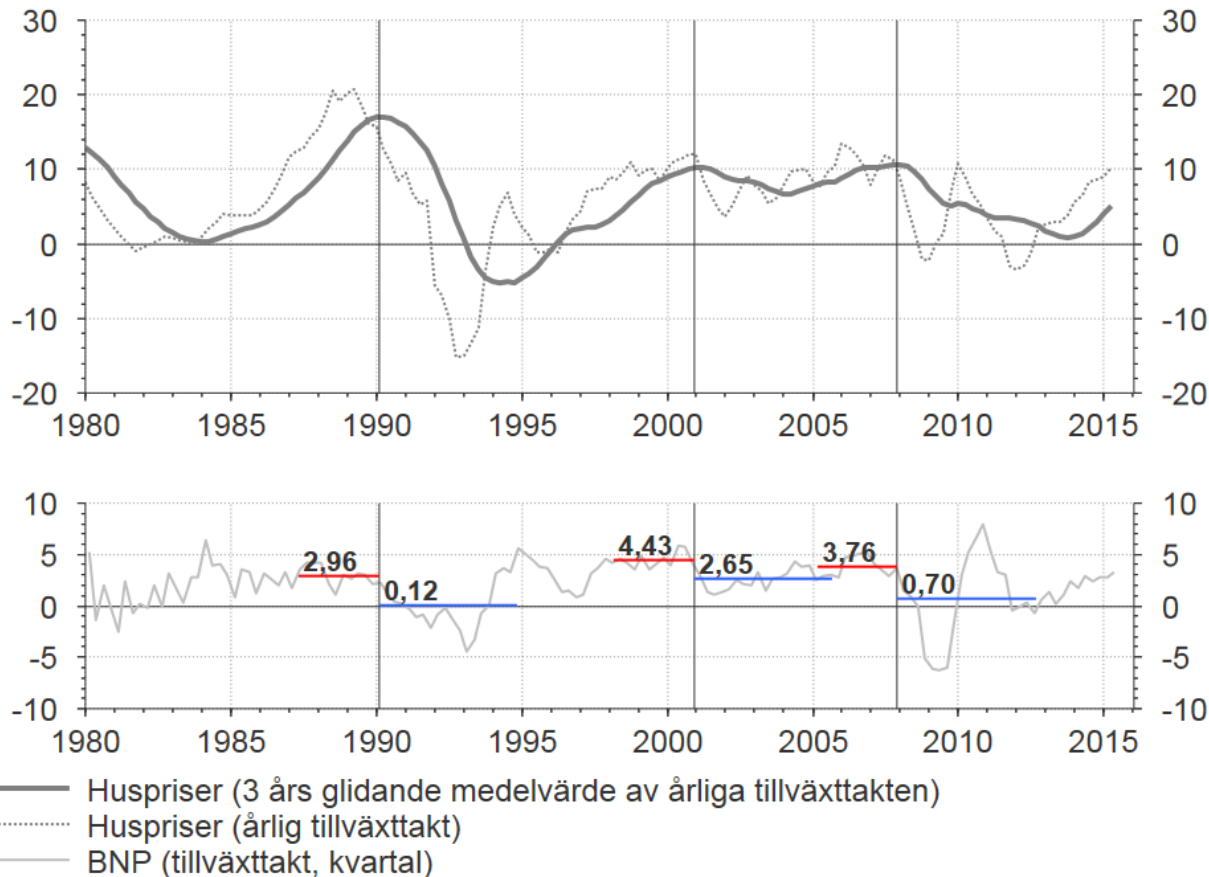
- Konjunktur
 - Förmögenhetseffekt på konsumtion
 - Bostadsinvesteringar
- Finansiell stabilitet
 - Stor del av hushållens balansräkning
 - Historiskt: djupa kriser föregås av kraftiga husprisökningar
- Hur ser det ut i Sverige?

Huspriser varierar, så och konjunkturen

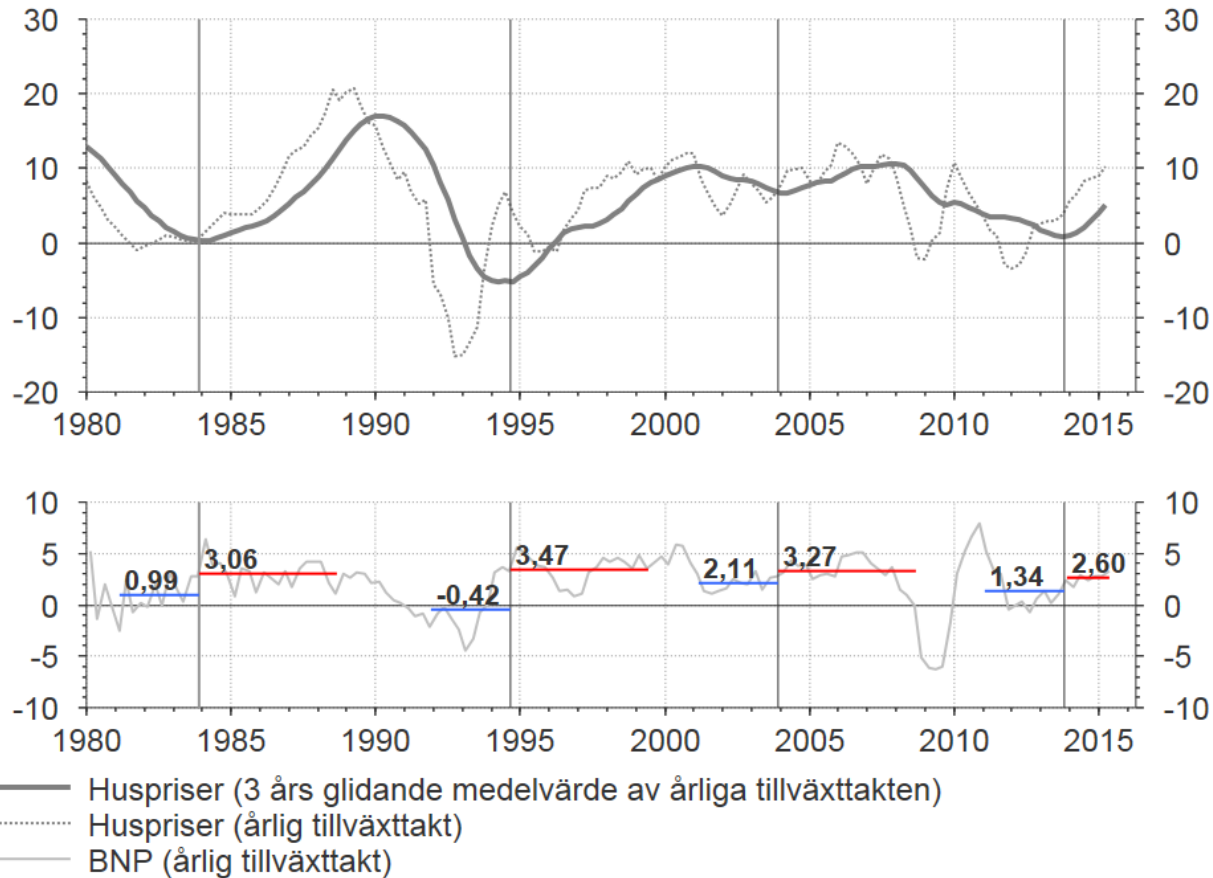
Källa: Thomson Reuters Datastream

Huspristoppar föregår svagare BNP-tillväxt...

Källa: Thomson Reuters Datastream

...och bottnar föregår starkare BNP-tillväxt

Källa: Thomson Reuters Datastream

Många åtgärder har genomförts

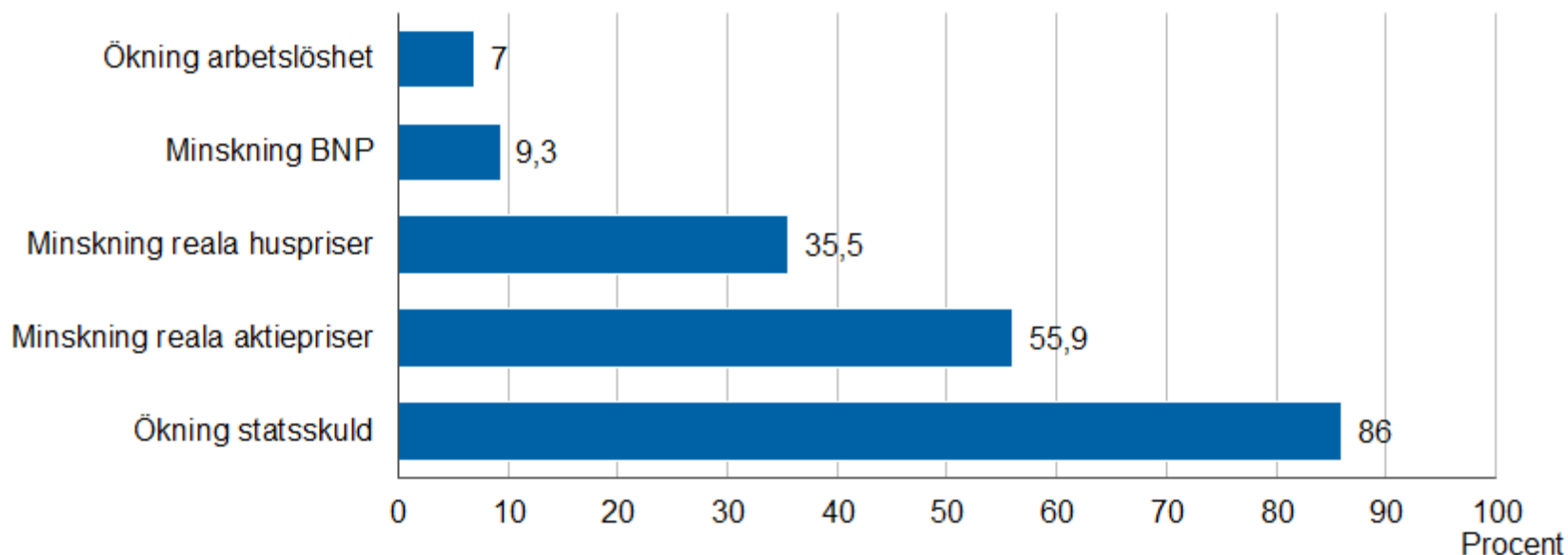
- Några exempel
- Hushåll
 - Amorteringskrav
 - Bolånetak
- Banker
 - Högre kapitaltäckning
 - Ändrade riskvikter för bostadslån
 - Större likviditetsbuffertar
- Viktigt, matcha problem/åtgärd
- Dessutom, åtgärder medför kostnader
 - Generellt, cost/benefit-analys viktig
 - Specifikt, viktigt i känsligt konjunkturläge

Vad händer vid finansiell instabilitet?

- Instabilitet i det finansiella systemet → stora realekonomiska kostnader
- Fallstudier finns det många av, tyvärr.
 - IMF om krisutbrott under 2008:
Danmark, Frankrike, Grekland, Holland, Irland, Island, Italien, Kazakhstan, Lettland, Portugal, + 8 till
 - Antal krisutbrott 1995-2007: 22 länder
- Skulder spelar en central roll
- Exemplet Irland
 - Banker drar med sig staten
- Exemplet Grekland
 - Staten drar med sig banker

Stora konsekvenser av finansiell instabilitet

Genomsnittliga effekter efter en finanskris

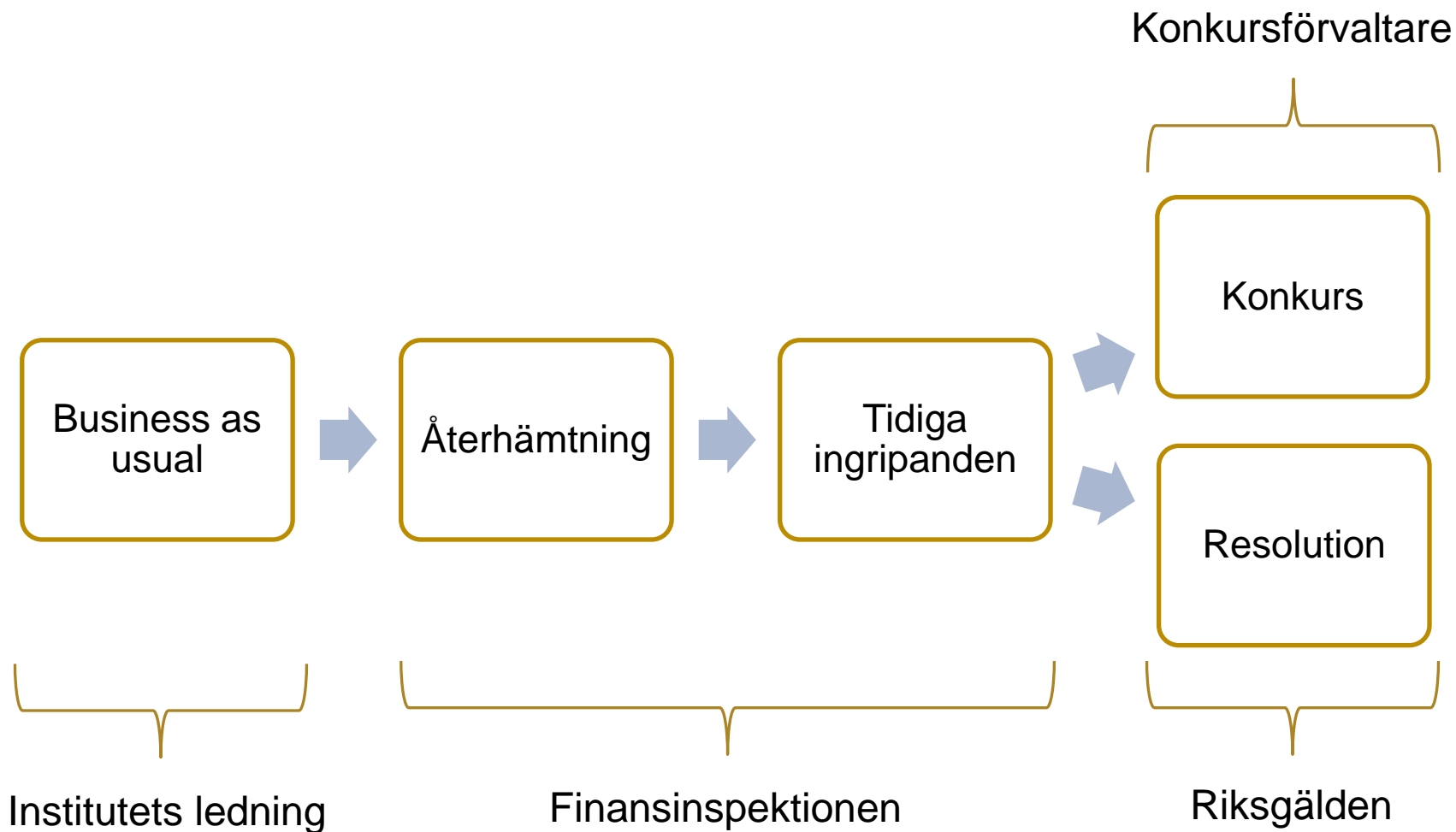
Källa: Reinhart och Rogoff (2009)

Befintliga regelverk otillräckliga

Foto: CNBC

Krisens faser

Konkurs & insättningsgaranti

- Utgångspunkten för problemdrabbat institut: konkurs
- Insättningsgarantin träder in
- Tre utbetalningsfall sedan 1996
- Riksgälden är garantimyndighet sedan 2008
- Ny lag
 - Kortare utbetalningstid (20 → 7 dagar)
 - Avgiften riskbaseras
 - Träder i kraft under 2016

Hur förhindra instabilitet: Resolution – övergripande

- Syfte & mål
 - Upprätthålla kritiska funktioner
 - Undvika smittoeffekter
 - Värna offentliga finanser & minimera statligt stöd
 - Skydda garanterade insättningar & klientmedel
- Grundläggande principer
 - Aktie- och fordringsägare ska bära förluster fullt ut
 - Strikta regler för när och hur skattemedel får användas
 - "No Creditor Worse Off"
- I sammandrag: simulera en konkurs för ägare och långgivare samtidigt som den kritiska verksamheten hålls igång

Sammanfattande kommentarer

- Stabilt läge, men mer orolig än för ett år sedan
 - Försenat amorteringskrav
 - Negativ reporänta
 - Accelererande huspriser→ Risken för obalanser har ökat
- Åtgärder för finansiell stabilitet, mycket har gjorts
 - Behov av långsiktighet – ingen ambulansverksamhet
 - Flertalet förändringar i stabilitetsramverket nyligen
 - Resolution
 - Makrotillsyn
 - Mikrotillsyn
- Åtgärder för finansiell stabilitet som diskuteras
 - Ränteavdrag – mer än bara finansiell stabilitet
 - Amorteringskravet – stor vikt att det kommer på plats
 - Noga följa utvecklingen